

Utgiftsområde 15

Studiestöd

Utgiftsområde 15 – Studiestöd

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Lagförslag.....	5
2.1	Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395)	5
3	Utgiftsområde 15 Studiestöd	7
3.1	Utgiftsområdets omfattning.....	7
3.2	Utvecklad resultatredovisning till riksdagen.....	7
3.3	Utgiftsutveckling.....	7
3.4	Mål för utgiftsområdet.....	8
3.5	Kort beskrivning av studiestödet	8
3.6	Kort beskrivning av lånesystemet	10
3.7	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder	11
3.8	Resultatredovisning	11
3.8.1	Studiestödets rekryterande effekt.....	13
3.8.2	Studiestödets utjämnande effekt	17
3.8.3	Studiestödets effekt på samhällsekonomin	19
3.9	Analys och slutsatser	21
3.9.1	Studiestödets rekryterande effekt.....	21
3.9.2	Studiestödets utjämnande effekt	23
3.9.3	Studiestödets effekt på samhällsekonomin	24
3.10	Politikens inriktning	25
3.11	Tilläggsån vid extraordinära händelser i fredstid	27
3.11.1	Ärendet och dess beredning	27
3.11.2	Det finns behov av en tillfällig förstärkning av tilläggsånet.....	27
3.11.3	Ett högre tilläggsån ska kunna lämnas till studerande vid extraordinära händelser	28
3.11.4	Ikraftträdande.....	29
3.11.5	Konsekvenser.....	29
3.11.6	Författningskommentar.....	30
3.12	Budgetförslag.....	30
3.12.1	1:1 Studiehjälp.....	30
3.12.2	1:2 Studiemedel.....	32
3.12.3	1:3 Avsättning för kreditförluster	33
3.12.4	1:4 Statens utgifter för studiemedelsräntor	35
3.12.5	1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk.....	36
3.12.6	1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål	37
3.12.7	1:7 Studiestartsstöd.....	38
3.12.8	1:8 Centrala studiestödsnämnden	39
3.12.9	Lån i Riksgäldskontoret.....	40
3.12.10	1:9 Överklagandenämnden för studiestöd.....	40

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395) (avsnitt 2.1 och 3.11).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2021 ta upp lån i Riksgäldskontoret för studielån som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 252 000 000 000 kronor (avsnitt 3.12.9).
3. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2021 inom utgiftsområde 15 Studiestöd enligt tabell 1.1.
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2021 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	
1:1	Studiehjälp 4 388 624
1:2	Studiemedel 20 219 925
1:3	Avsättning för kreditförluster 2 029 714
1:4	Statens utgifter för studiemedelsräntor 100 028
1:5	Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk 62 150
1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål 27 000
1:7	Studiestartsstöd 542 000
1:8	Centrala studiestödsnämnden 926 576
1:9	Överklagandenämnden för studiestöd 17 094
Summa	28 313 111

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag	Beställnings- bemyndigande	Tidsperiod
1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål 4 000	2022
Summa	4 000	

2 Lagförslag

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 14 § studiestödslagen (1999:1395) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap. 14 §¹

Utöver det studiemedelsbelopp som följer av 11 § får studielån lämnas i form av tillägglån till vissa studerande från och med det kalenderår då den studerande fyller 25 år. Vid studier på heltid får tillägglån lämnas med ett belopp som för varje vecka då den studerande har rätt till studiemedel utgör 1,98 procent av prisbasbeloppet. Sådana lån får dock lämnas under högst 120 veckor.

Vid studier på deltid får tillägglån lämnas under högst det antal veckor som svarar mot 120 veckor vid heltidsstudier med ett belopp som för varje vecka då den studerande har rätt till studiemedel utgör

- 1,49 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 75 procent men mindre än 100 procent av heltid, och
- 0,99 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 50 procent men mindre än 75 procent av heltid.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om de förutsättningar som i övrigt ska gälla för tillägglån.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om

1. de förutsättningar som i övrigt ska gälla för tillägglån, och

2. att tillägglån vid extraordinära händelser i fredstid får lämnas med högre belopp än vad som anges i första och andra styckena.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2021.

¹ Senaste lydelse 2013:1119.

3 Utgiftsområde 15 Studiestöd

3.1 Utgiftsområdets omfattning

Utgiftsområdet omfattar utgifter för ekonomiskt stöd till enskilda under studier och utgifter för vissa studiesociala insatser. Även utgifter för hanteringen av studiestöden, som huvudsakligen sköts av Centrala studiestödsnämnden (CSN), och ärendehantering inom Överklagandenämnden för studiestöd (ÖKS) hör till utgiftsområdet.

3.2 Utvecklad resultatredovisning till riksdagen

Ett arbete har bedrivits inom Regeringskansliet för att utveckla resultatredovisningen till riksdagen (se vidare Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 11.4). Arbetet har medfört att resultatredovisningen i årets budgetproposition ser annorlunda ut jämfört med tidigare år.

3.3 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 15 Studiestöd

Miljoner kronor

	Utfall 2019	Budget 2020 ¹	Prognos 2020	Förslag 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023
1:1 Studiehjälp	4 244	4 382	4 252	4 389	4 485	4 587
1:2 Studiemedel	15 289	19 016	18 012	20 220	20 156	18 954
1:3 Avsättning för kreditförluster	1 816	1 955	1 844	2 030	2 056	1 941
1:4 Statens utgifter för studiemedelsräntor	166	196	187	100	1	
1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	53	62	53	62	62	62
1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål	25	27	27	27	27	27
1:7 Studiestartsstöd	325	552	502	542	400	400
1:8 Centrala studiestödsnämnden	882	900	916	927	931	937
1:9 Överklagandenämnden för studiestöd	15	17	16	17	17	17
Totalt för utgiftsområde 15	22 815	27 107	25 809	28 313	28 135	26 925

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Tabell 3.2 Förändringar av utgiftsramen 2021–2023 för utgiftsområde 15 Studiestöd

Miljoner kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	25 508	25 508	25 508
Pris- och löneomräkning ²	22	28	39
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer varav BP21 ³	1 649	1 486	601
Makroekonomisk utveckling	37	106	309
Volymer	1 948	1 728	1 223
Överföring till/från andra utgiftsområden			
Övrigt	-852	-722	-754
Ny utgiftsram	28 313	28 135	26 925

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2020. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2022–2023 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Inom utgiftsområdet ingår utgifter för studiestöd, framför allt studiehjälp och studie-medel. De samlade kostnaderna inom utgiftsområdet uppgick 2019 till 22,8 miljarder kronor. Prognosen för 2020 visar på en ökning med ca 3 miljarder kronor. Föreslagen anslagsnivå för utgiftsområdet 2021 är 28,3 miljarder kronor.

Tabell 3.3 Utgiftsram 2021 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 15 Studiestöd

Miljoner kronor

	2021
Transfereringar ¹	25 823
Verksamhetsutgifter ²	2 490
Investeringar ³	0
Summa utgiftsram	28 313

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2019 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

3.4 Mål för utgiftsområdet

Målen för utgiftsområdet är att studiestödet ska verka rekryterande för både kvinnor och män och därmed bidra till ett högt deltagande i utbildning. Det ska vidare utjämna skillnader mellan individer och grupper i befolkningen och i och med det bidra till ökad social rättvisa. Studiestödet ska även ha en god effekt på samhällsekonomin över tiden. Studiestödet i form av bidrag och lån är en del av utbildningspolitiken.

Målen för studiestödet slogs fast i samband med studiestödsreformen 2001 (prop. 1999/2000:10, bet. 1999/2000:UbU7, rskr. 1999/2000:96) och förtydligades i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1, bet. 2015/16:UbU2, rskr. 2015/2016:58).

3.5 Kort beskrivning av studiestödet

Studiehjälp

Studiehjälp består i huvudsak av studiebidrag som lämnas till heltidsstuderande i gymnasieskolan, extra tillägg som kan lämnas till studerande från inkomstsvaga hushåll och inackorderingstillägg som kan lämnas till vissa studerande på fristående skolor som måste bo inackorderade på skolorten. Studiebidrag lämnas med 1 250 kronor per månad under tio månader per år. Storleken på det extra tillägget är beroende av elevens och föräldrarnas sammanlagda inkomster och förmögenhet. Inackorderingstillägget lämnas med ett belopp som är beroende av avståndet mellan föräldrahemmet och skolan.

Bidrag till vissa elever med funktionsnedsättning i gymnasieskolan (Rg-bidrag)

Rg-bidrag lämnas för kostnader för mat, boende och hemresor vid viss gymnasieutbildning för döva och hörselskadade elever vid riksgymnasierna i Örebro samt till

svårt rörelsehindrade elever i särskilt anpassad utbildning. Inom Rg-bidraget finns ett tilläggsbidrag som kan lämnas till elever som förutom Rg-bidrag får aktivitetsersättning och som därför inte har rätt till studiemedel.

Lärlingsersättning

Elever i gymnasial lärlingsutbildning kan få en kostnadsersättning, s.k. lärlingsersättning. Lärlingsersättning lämnas med 1 000 kronor per månad.

Studiemedel

Studerande som uppfyller vissa grundvillkor har rätt till studiemedel. Studiemedel består av studiebidrag och studielån. Totalbeloppet (bidrag och lån) per studiemånad uppgår till 11 765 kronor för heltidsstudier 2020. Det finns två olika nivåer på bidraget, en generell och en högre nivå. Den generella bidragsnivån utgör 30,3 procent av totalbeloppet medan den högre nivån utgör 69,7 procent. Studiemedel med den högre bidragsnivån kan lämnas för studier på grundläggande och gymnasial nivå till vuxna studerande som saknar sådan utbildning men även under vissa omständigheter till studerande under 25 år. Studiebidraget är skattefritt och pensionsgrundande. I vissa fall kan den studerande även få tilläggsbidrag, tillägglån och merkostnadslån. Tilläggsbidraget lämnas till studerande med barn och utgör ett differentierat kompletterande stöd beroende på antalet barn. Tillägglån kan lämnas till studerande över 25 år som har haft en viss arbetsinkomst före studiestarten. Lån kan även lämnas för vissa merkostnader som den studerande har i samband med sina studier.

Studiestartsstöd

Stödet består av bidrag utan inslag av lån och utgör ett komplement till studiemedelsystemet. Studerande med barn kan få ett tilläggsbidrag. Studiestartsstöd får lämnas med 9 773 kronor per studiemånad för heltidsstudier 2020 till den som har kort tidigare utbildning och ett stort behov av utbildning på grundläggande och gymnasial nivå för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Stödet får lämnas till vissa personer som är arbetssökande från och med det kalenderår den studerande fyller 25 år.

Återbetalning av studielån

Det finns för närvarande tre olika återbetalningssystem. I varje system finns det särskilda återbetalnings- och trygghetsregler som under vissa förutsättningar kan ge möjlighet till bl.a. nedsättning av årsbeloppet och avskrivning av studielån.

Bidrag vid viss föräldrautbildning i teckenspråk (s.k. TUFF-ersättning)

Föräldrar till barn som använder teckenspråk, och med föräldrar likställda personer, kan få ersättning när de deltar i utbildning i teckenspråk.

Studielitteratur till vissa högskolestuderande

Högskolestuderande som har en funktionsnedsättning i form av läsnedsättning kan få låna studielitteratur genom Myndigheten för tillgängliga medier.

Utländska medborgare

En studerande som inte är svensk medborgare kan under vissa förutsättningar få studiestöd för studier i Sverige. Det gäller utländska medborgare med permanent uppehållstillstånd i Sverige och utländska medborgare med uppehållsrätt som bedöms

ha en varaktigt anknytning till Sverige. Vidare ska vissa utländska medborgare i studie-stödshänseende jämföras med svenska medborgare. Det rör sig främst om migrerande arbetstagare och egenföretagare som är medborgare i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz och deras familjemedlemmar samt personer med permanent uppehållsrätt i Sverige. Tredjelandsmedborgare med ställning som varaktigt bosatta här och innehavare av s.k. EU-blåkort jämföras också med svenska medborgare vid studier i Sverige. När det gäller rätt till studiehjälp jämföras vissa familjemedlemmar till gästforskare respektive till innehavare av EU-blåkort med svenska medborgare.

3.6 Kort beskrivning av lånesystemet

Tre olika system

Det finns för närvarande tre olika lånesystem. Det totala antalet låntagare i de tre återbetalningssystemen uppgick 2019 till ca 1,6 miljoner. Låntagarnas skuld består av lån och kapitaliserade räntor samt administrativa avgifter. Låntagarnas totala skuld uppgick vid utgången av 2019 till ca 231,4 miljarder kronor.

Den genomsnittliga skulden när det gäller annuitetslån är 146 200 kronor för kvinnor och 141 800 kronor för män. Historiskt sett har män haft högre studieskulder än kvinnor men sedan 2008 har kvinnor högre skulder på sina annuitetslån. Denna förändring beror troligtvis på att kvinnor i genomsnitt har studiemedel under en något längre tid än män samt på att män betalar av sina skulder i något snabbare takt än kvinnor.

Lån hos Riksgäldskontoret

CSN finansierar sedan 1989 studielånen genom upplåning hos Riksgäldskontoret. Sedan den 1 januari 2014 gäller budgetlagens (2011:203) bestämmelser om statlig utlåning som finansieras med lån i Riksgäldskontoret för all nyutlåning av studielån. Stocken av befintliga lån hanteras dock som tidigare med finansiering av konstaterad förlust. Kreditmodellen enligt budgetlagen innebär att den förväntade kostnaden för lånet ska beräknas innan ett lån ställs ut. För studielånen innebär detta att de förväntade förlusterna för nyutlåning beräknas och anslagsfinansieras när lånen utfärdas. Vid beräkningen fastställer CSN en procentandel av utlånat belopp, vilken är 5,9 procent för 2020. Medel för förväntade förluster förs till en kreditreserv och används sedan för att täcka avskrivningar av lånefordringar.

Amorteringar från låntagarna som motsvarar upplånade medel minskar CSN:s låneskuld hos Riksgäldskontoret. De räntor som påförs låntagarna och som är obetalda vid årsskiftet kapitaliseras och ökar den enskildes skuld. Den del av den enskildes skuld som utgörs av kapitaliserade räntor lånas upp hos Riksgäldskontoret. Samtliga amorteringar av kapitaliserade räntor från låntagare minskar låneskulden hos Riksgäldskontoret.

CSN disponerar mottagna räntor från låntagarna för att finansiera räntan på studielånen hos Riksgäldskontoret. Låntagarna betalar en nedsatt ränta på sina studielån och annuitetslån till CSN. Räntesatsen är 70 procent av den ränta som CSN betalar till Riksgäldskontoret, vilken för 2020 är 0,24 procent. Den 30-procentiga nedsättningen av räntan finansieras genom medel på anslag.

3.7 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Det har under de senaste åren pågått en översyn av resultatredovisningen för utgiftsområdet. Denna har lett till att indikatorerna har reviderats och minskat i antal. Som en följd av översynen har i år resultatindikatorn andel studerande med studielån på eftergymnasial nivå med merkostnads- och tilläggsloan som mäter studiestödets rekryterande effekt ersatts med andel studerande med tilläggsloan av det totala antalet studerande med studiemedel på grundläggande, gymnasial och eftergymnasial nivå.

De indikatorer som används för att mäta den rekryterande effekten är:

- andel vuxna studerande på grundläggande och gymnasial nivå med studiemedel av det totala antalet studerande på dessa nivåer, även fördelat efter kön,
- andel studerande med studiemedel av det totala antalet studerande på eftergymnasial nivå, även fördelat efter kön,
- andelen studerande utomlands med studiemedel på gymnasial och eftergymnasial nivå av samtliga studerande med studiemedel på dessa nivåer, även fördelat efter kön,
- studiemedlens allmänna köpkraft i en jämförelse med konsumentprisindex,
- antal studerande som tog studielån i förhållande till antal studerande med studiebidrag (s.k. lånebenägenhet) på grundläggande, gymnasial och eftergymnasial nivå, även fördelat efter kön, och
- andel studerande med tilläggsloan av det totala antalet studerande med studiemedel på grundläggande, gymnasial och eftergymnasial nivå.

De indikatorer som används för att mäta den utjämnande effekten är:

- andel studerande med inackorderingstillägg och extra tillägg,
- antal vuxna studerande på grundläggande och gymnasial nivå med studiestartsstöd, även fördelat efter kön,
- andel studerande med den högre bidragsnivån av det totala antalet studerande med studiemedel på grundläggande och gymnasial nivå, och
- andelen studerande med tilläggsbidrag på grundläggande, gymnasial och eftergymnasial nivå av det totala antalet studerande med studiemedel på dessa nivåer.

De indikatorer som används för att mäta den goda effekten på samhällsekonomi är:

- andel förväntade förluster, tidigare benämnt osäkra fordringar, av den totala studieskulden,
- andel inbetalt årsbelopp för samtliga låntagare, fördelat efter bosättning,
- andel av låntagarna som har beviljats nedsättning av årsbeloppet vid årets slut av samtliga återbetalningsskyldiga låntagare och totalt värde på nedsättningen,
- antal beviljade avskrivningsärenden fördelat på skäl och totalt avskrivet belopp, och
- total fordran på utomlands bosatta återbetalare, varav andel reserveringar för låneförluster, tidigare kallade osäkra fordringar.

3.8 Resultatredovisning

Den resultatredovisning som lämnas i budgetpropositionen bygger huvudsakligen på resultat som avser 2019. Sedan dess har förutsättningarna inom många områden ändrats på ett genomgripande sätt. Det pågående utbrottet av det nya coronaviruset som

orsakar sjukdomen covid-19 har inneburit en global kris med stora konsekvenser för människors liv, hälsa och ekonomi samt för ekonomin i Sverige och internationellt.

Regeringen har vidtagit omfattande åtgärder för att omhänderta effekterna i samhället av utbrottet av covid-19. Till exempel har regeringen beslutat att beviljat studiemedel och studiestartsstöd fortsatt ska kunna lämnas om den studerande saknar möjlighet att bedriva sina studier på grund av åtgärder för att förhindra spridningen av coronaviruset. Vidare ska kravet på läkarintyg efter sju dagar vid vård av barn (vab) inte tillämpas för studerande med studiestöd och föräldrar som får studiemedel har fått utvidgade möjligheter att behålla stödet i motsvarande situationer som nu gäller för tillfällig föräldrapenning. Fribeloppet, som reglerar hur mycket en studerande får tjäna utan att studiestödet minskas, har tillfälligt slopats under 2020 för studerande med studiemedel och studiestartsstöd.

I avsnittet redovisas resultatet av statens insatser inom studiestödsverksamheten. Resultaten redovisas uppdelat på de olika målen för studiestödet och presenteras genomgående efter kön.

Tabell 3.4 Antal studiestödstagare och utbetalda belopp

Miljoner kronor

	2017			2018			2019			Utb. bidrag	Utb. lån
	Antal	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal	Kvinnor (%)	Män (%)	Antal	Kvinnor (%)	Män (%)		
Studiehjälp	407 384	47	53	416 359	47	53	428 877	47	53	4 134	
Varav											
Utland	1 324	64	36	1 359	63	37	1 300	64	36	14	
Studiestartsstöd	804	57	43	4 900	58	42	6 267	60	40	304	
Studiemedel	469 365			475 969			502 864			12 032	20 272
Varav											
Grundläggande nivå	21 039	68	32	21 918	68	32	28 798	63	37	631	206
Gymnasial nivå	107 571	60	40	110 002	60	40	125 025	56	44	2 832	2 211
Eftergymnasial nivå	340 781	59	41	344 636	59	41	355 133	59	41	8 047	15 767
Utlandsstudier	30 503	58	42	30 312	58	42	27 937	58	42	522	2 088
Studiemedelsröntor och avskrivningar¹											
Bidrag till vissa med funktionsnedsättning i gymnasieskolan	354	45	55	346	45	55	346	42	58	38	
Lärlingersättning	12 303	39	61	14 588	38	62	17 302	38	62	106	
Bidrag vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	149	60	40	160	60	40	147	60	40	0,7	
Studielitteratur	11 422	72	28	13 767	72	28	14 000	72	28		
Totalt antal studiestödstagare	920 793			926 089			969 803				

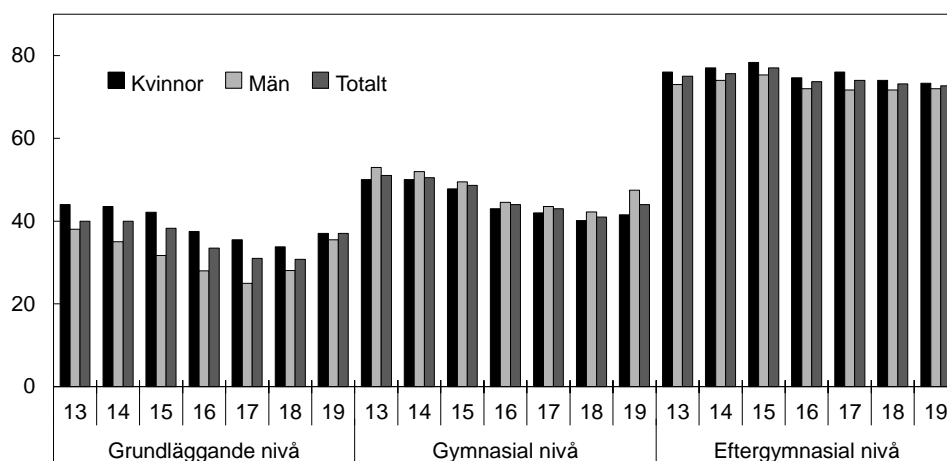
¹ Siffran avser anslagsbelastningen i statsbudgeten för studiemedelsröntor och avskrivningar.

Källor: Centrala studiestödsnämnden, Specialpedagogiska skolmyndigheten och Myndigheten för tillgängliga medier.

3.8.1 Studiestödets rekryterande effekt

Vuxna studerande med studiemedel för studier på grundläggande, gymnasial och eftergymnasial nivå ökar

Diagram 3.1 Andel vuxna studerande med studiemedel på grundläggande, gymnasial och eftergymnasial nivå av det totala antalet studerande



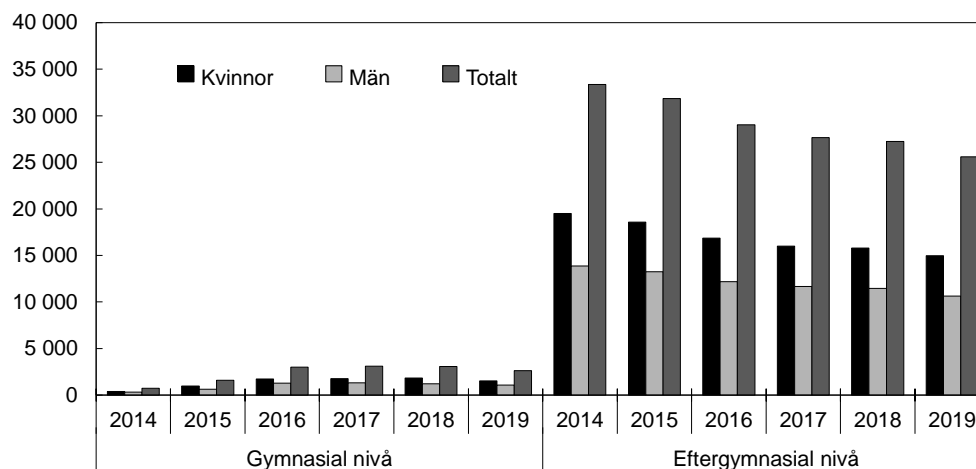
Källa: Centrala studiestödsnämnden.

Under 2019 fick ca 28 800 studerande studiemedel för studier på grundläggande nivå, vilket är ca 37 procent av det totala antalet studerande på den nivån. Av dessa studerande var 63 procent kvinnor. Antalet studerande med studiemedel på grundläggande nivå ökade med ca 9 000 studerande jämfört med 2018. Antalet personer med studiemedel för studier på gymnasial nivå uppgick 2019 till ca 125 000, vilket är ca 44 procent av det totala antalet studerande på den nivån. Av dessa var 56 procent kvinnor. Antalet studerande med studiemedel på gymnasial nivå ökade med ca 15 000 jämfört med 2018.

Under 2019 studerade ca 355 000 personer på eftergymnasial nivå i Sverige med studiemedel, vilket motsvarar ca 73 procent av det totala antalet studerande på den nivån. Antalet studerande med studiemedel på eftergymnasial nivå ökade med ca 10 500 jämfört med 2018. Andelen kvinnor med studiemedel på eftergymnasial nivå var 59 procent och andelen män 41 procent.

Studering med studiemedel för studier utomlands

Diagram 3.2 Antal studerande med studiemedel vid utlandsstudier på olika utbildningsnivåer



Källa: Centrala studiestödsnämnden.

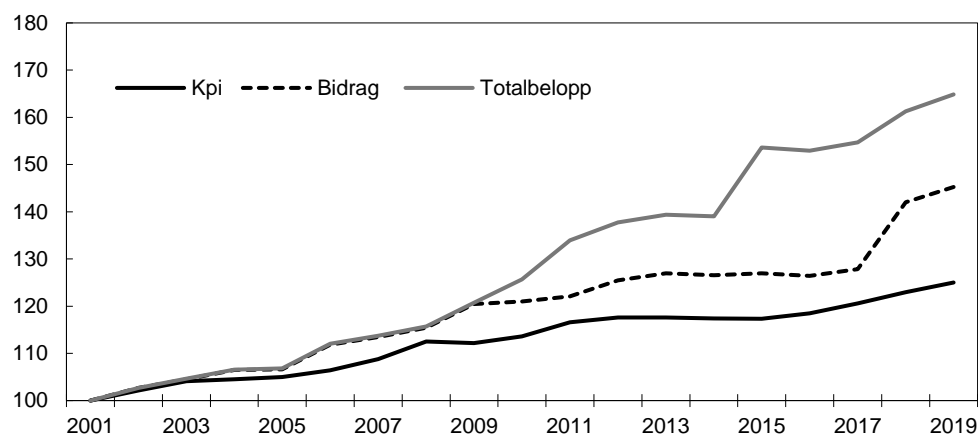
Totalt uppgick antalet utlandsstuderande med studiemedel till 29 000 under 2019, vilket är en minskning med ca 1 000 personer jämfört med 2018. Både antalet män och kvinnor minskade med 500 personer vardera.

Antalet utlandsstuderande på gymnasial nivå med studiemedel uppgick 2019 till 2 600, vilket är en minskning med 400 personer jämfört med året innan. Det motsvarar ca 2 procent av samtliga studerande med studiemedel på gymnasial nivå. Av de utlandsstuderande på gymnasial nivå var 58 procent kvinnor, vilket är en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2018.

Antalet utlandsstuderande på eftergymnasial nivå med studiemedel har minskat de senaste åren och uppgick 2019 till 26 600. Det är en minskning med 600 personer jämfört med 2018. Av de utlandsstuderande på eftergymnasial nivå var 58 procent kvinnor och 42 procent män. Cirka 7 procent av samtliga studerande med studiemedel studerade utomlands under 2019. Andelen har minskat med en procentenhet jämfört med året innan.

Studiemedlens allmänna köpkraft den högsta sedan 1965

Diagram 3.3 Jämförelse mellan utveckling av studiemedelsbeloppen och konsumentprisindex



Källa: Centrala studiestödsnämnden och Statistiska centralbyrån.

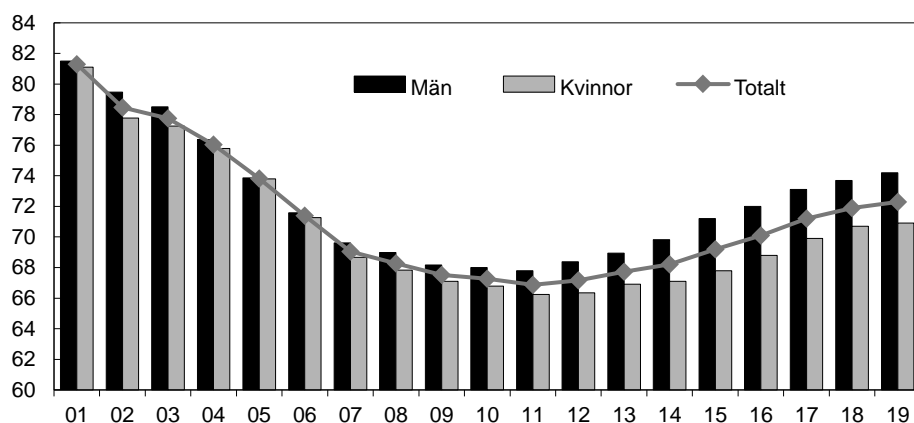
Nivån på studiemedlen i förhållande till konsumentprisindex (KPI) har ökat de senaste åren. En jämförelse med KPI visar att studiemedlens allmänna köpkraft har följt kostnadsutvecklingen väl under senare år. Köpkraften var under 2019 den högsta sedan de moderna studiemedlen infördes 1965.

Studerande med studielån respektive tillägglån på grundläggande, gymnasial och eftergymnasial nivå

Av totalt ca 503 000 studiemedelstagare i Sverige var det 363 300 som utöver studiebidrag sökte och beviljades studielån, s.k. lånebenägenhet. Det är en ökning av antalet låntagare med 6 procent jämfört med 2018.

Diagram 3.4 Studerandes lånebenägenhet fördelat på kön

Procent



Källa: Centrala studiestödsnämnden.

Lånebenägenheten för samtliga utbildningsnivåer var 72,3 procent under 2019, vilket är en ökning med 0,4 procentenheter jämfört med 2018. Lånebenägenheten vid studier på grundläggande nivå ökade med 2 procentenheter under 2019 och var 36 procent. Lånebenägenheten vid studier på gymnasial nivå ökade med en procentenhet

under 2019 och var 53 procent. Lånebenägenheten bland de som studerar på eftergymnasial nivå har ökat med 1 procentenhet jämfört med 2018 och uppgick till 80 procent under 2019. Män tar oftare studielån jämfört med kvinnor. Under 2019 tog 74,2 procent av männen lån jämfört med 70,9 procent av kvinnorna.

Tabell 3.5 Studerandes lånebenägenhet på olika utbildningsnivåer i Sverige

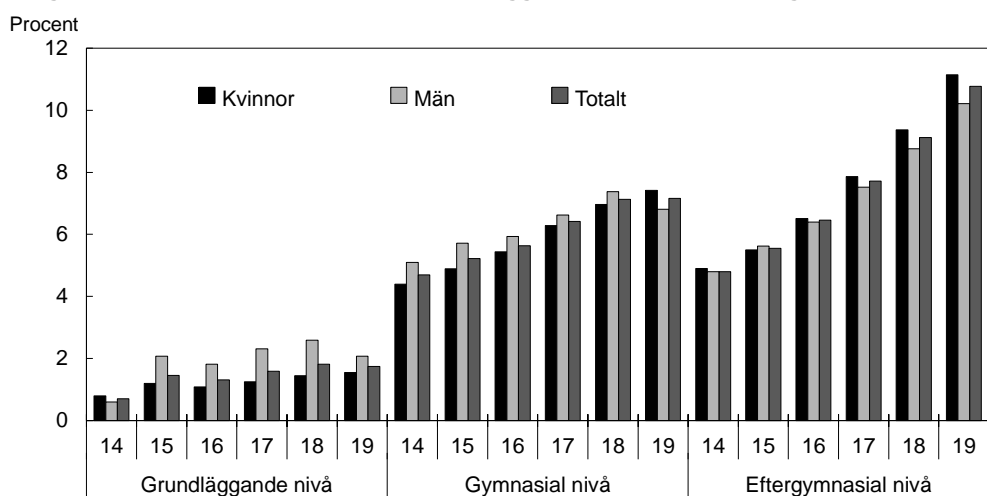
Andel av samtliga låntagare

	2015	2016	2017	2018	2019
Grundläggande nivå	36,3	35,0	34,8	33,6	36,4
Kvinnor	31,1	30,2	29,9	29,2	29,3
Män	48,6	45,6	45,2	42,8	48,7
Gymnasial nivå	53,8	52,5	51,6	51,5	53,4
Kvinnor	52,6	51,3	50,0	49,9	50,4
Män	55,8	54,5	53,9	53,9	57,3
Eftergymnasial nivå	74,3	76,5	77,4	78,7	80,0
Kvinnor	73,5	75,7	76,6	77,9	79,2
Män	75,5	77,6	78,4	79,8	81,0

Källa: Centrala studiestödsnämnden.

Antalet studerande med tillägglån under 2019 var 47 000 vilket är en ökning med 20 procent. Andelen studerande som sökte och beviljades tillägglån ökade med 1 procentenhet under 2019, vilket innebär att 9 procent av samtliga studerande har tillägglån. Andelen studerande med tillägglån är densamma bland kvinnor som bland män.

Diagram 3.5 Andel studerande med tillägglån på olika utbildningsnivåer

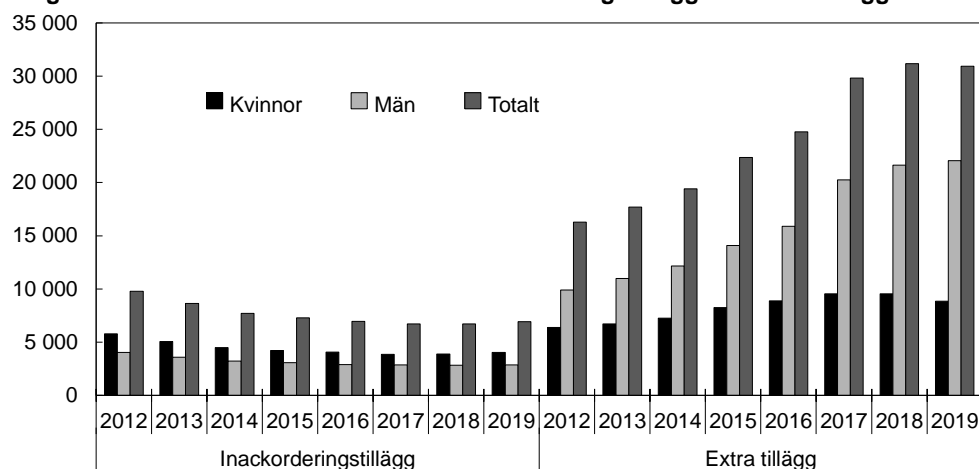


Källa: Centrala studiestödsnämnden.

3.8.2 Studiestödets utjämnande effekt

Unga studerande på gymnasial nivå med inackorderingstillägg och extra tillägg

Diagram 3.6 Antal studerande med inackorderingstillägg och extra tillägg



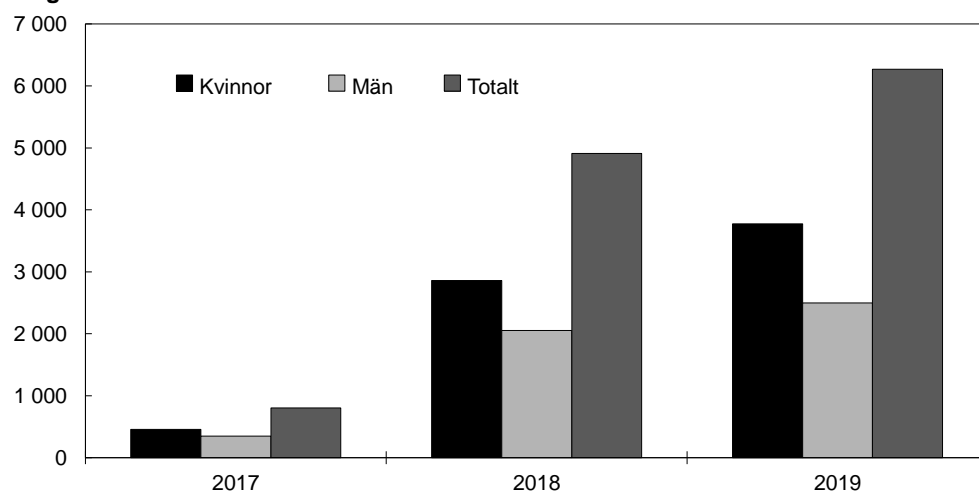
Källa: Centrala studiestödsnämnden.

Knappt 2 procent av de totalt 429 000 studerande med studiehjälp fick inackorderingstillägg under 2019. Av dessa var andelen kvinnor 59 procent och andelen män 41 procent, vilket innebär att kvinnor är överrepresenterade när det gäller att studera på en annan ort än hemorten. Kvinnors större benägenhet att flytta för utbildning är tydlig redan under gymnasietiden och blir än tydligare i samband med övergången till högskola och annan eftergymnasial utbildning. Antalet studerande med inackorderingstillägg ökade med 190 personer jämfört med 2018, andelen är däremot oförändrad.

Under 2019 lämnades extra tillägg till drygt 7 procent av de studerande med studiehjälp, andelen kvinnor var 29 procent och andelen män 71 procent. Antalet som får extra tillägg minskade något för första gången på flera år. Andelen män har ökat med 2 procentenheter jämfört med föregående år.

Vuxna studerande med studiestartsstöd på grundläggande, gymnasial och eftergymnasial nivå

Diagram 3.7 Antal studerande med studiestartsstöd

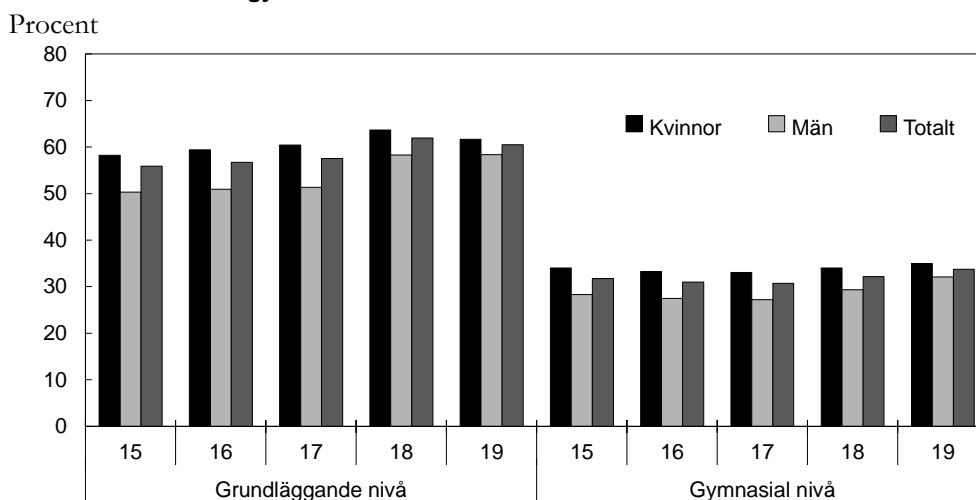


Anm.: Studiestartsstöd är ett nytt studiestöd som har funnits sedan den 1 juli 2017. Därför det låga antalet stödtagare 2017.

Källa: Centrala studiestödsnämnden.

Under 2019 lämnades studiestartsstöd till 6 300 studerande. Av dessa var ca 60 procent kvinnor och 40 procent män. Antalet studerande på grundläggande nivå var ca 3 700 personer, vilket motsvarar 53 procent. Antalet studerande på gymnasial nivå var ca 4 700 personer, vilket motsvarar 68 procent. Det är vanligt att personer under samma period studerar på både grundläggande och gymnasial nivå. På grundläggande nivå var ca 2 300 av de studerande kvinnor och knappt 1 400 män. Av de studerande på gymnasial nivå var ca 2 700 kvinnor och ca 2 000 män. Antalet studerande med studiestartsstöd ökade med ca 1 300 studerande jämfört med 2018.

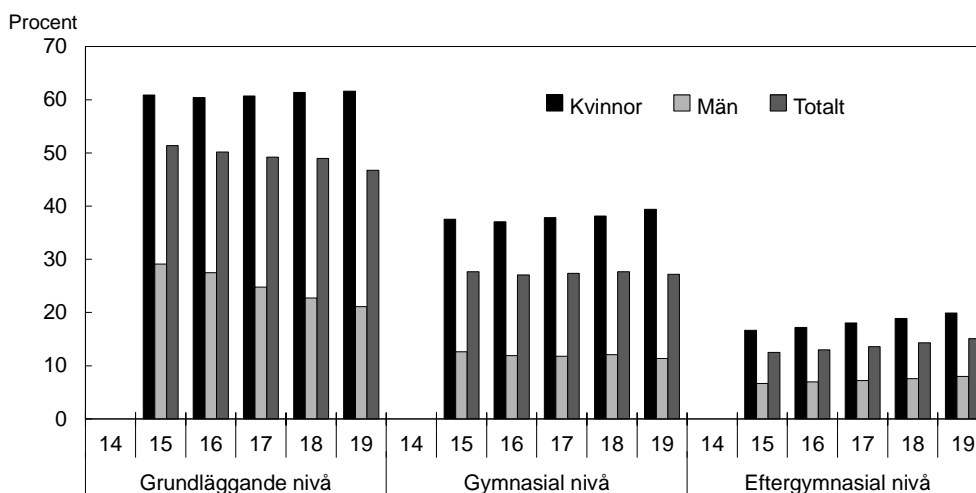
Diagram 3.8 Andel studerande med den högre bidragsnivån på grundläggande och gymnasial nivå



Källa: Centrala studiestödsnämnden.

Det högre bidraget riktar sig till vissa grupper som anses ha stort utbildningsbehov. Den högre bidragsnivån inom studiemedlen kan även lämnas till vissa arbetslösa ungdomar i åldern 20–24 år för vissa av deras studier på grundläggande eller gymnasial nivå inom komvux eller folkhögskola. Sedan den 1 juli 2018 kan det högre bidraget under vissa förutsättningar även lämnas till vissa studerande som läser eller har läst på introduktionsprogram.

Under 2019 fick ca 28 800 studerande studiemedel för studier på grundläggande nivå. Av dessa studerande fick 60 procent studiemedel med den högre bidragsnivån, vilket är en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2018. Andelen kvinnor med högre bidrag på grundläggande nivå var 65 procent. Antalet personer med studiemedel för studier på gymnasial nivå uppgick 2019 till ca 125 000. Av dessa fick 33 procent studiemedel med den högre bidragsnivån, vilket motsvarar en ökning med 2 procentenheter jämfört med föregående år. Andelen kvinnor på gymnasial nivå var 58 procent.

Diagram 3.9 Andel studerande med tilläggsbidrag på olika utbildningsnivåer

Källa: Centrala studiestödsnämnden.

Under 2019 fick ca 96 700 studerande med studiemedel tilläggsbidrag för barn. Andelen studerande med tilläggsbidrag av samtliga studerande med studiemedel var 19 procent, vilket är en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2018. Av dessa var 80 procent kvinnor och 20 procent män. Av de som studerade på grundläggande nivå under 2019 hade 47 procent tilläggsbidrag. Motsvarande andelar på gymnasial nivå och eftergymnasial nivå var 27 respektive 15 procent.

3.8.3 Studiestödets effekt på samhällsekonomin

Förväntade förluster

Det totala antalet låntagare i de tre återbetalningssystemen uppgick till ca 1,6 miljoner vid utgången av 2019. Vilket återbetalningssystem en låntagare omfattas av beror på när studielånen togs. Av alla låntagare var 58 procent kvinnor och 42 procent män.

Den totala studieskulden när det gäller studielån ökade med 6,8 miljarder kronor under 2019 till 231,4 miljarder kronor. Sedan den 1 januari 2014 gäller bestämmelserna i budgetlagen (2011:203) avseende statlig utlåning för all nytulning av studielån. Det innebär att medel för förväntade förluster ska beräknas och belasta anslag när utlåning sker. Under 2019 avsattes anslagsmedel motsvarande 6,3 procent av utlånade medel till kreditreserven. Medel för förluster på utlåning före 2014 (stocken) tillförs kreditreserven genom att belasta anslag det år då förlusten är konstaterad.

Av den totala studieskulden har CSN bedömt att 10 procent, eller 24,1 miljarder kronor, utgörs av förväntade förluster som riskerar att skrivas av. Detta är en minskning med 0,6 miljarder kronor jämfört med föregående år. CSN beräknar att 7,9 miljarder kronor av de förväntade förlusterna beror på personer som missköter eller bedöms komma att missköta sina betalningar. Förväntade förluster som kan härledas till de trygghetsregler som finns för återbetalning beräknas uppgå till 13,8 miljarder kronor. Förväntade förluster som orsakas av beräknade framtida dödsfall bedöms uppgå till 2,5 miljarder kronor.

CSN har bedömt att 60 procent av den totala fordran för återkrav behöver reserveras, vilket motsvarar 678 miljoner kronor. Av alla personer med återkrav var 56 procent kvinnor och 44 procent män.

Antalet låntagare som CSN saknade adresser till uppgick vid slutet av 2019 till ca 19 000, vilket motsvarar 1 procent av samtliga låntagare. Det är en ökning med 8 procent jämfört med 2018. Andelen män utgör 65 procent. Den totala utestående

fordran för dessa låntagare uppgick vid utgången av 2019 till 2,1 miljarder kronor, en ökning med 9 procent jämfört med föregående år.

Inbetalt årsbelopp

Tabell 3.6 Andel inbetalt av debiterat belopp under det första betalningsåret fördelat på bosättning

Andel av belopp efter nedsättningar (%)

Bosättning	2015	2016	2017	2018	2019
Sverige	93,6	93,8	93,8	92,2	94,0
Utomlands	70,3	71,3	71,2	72,2	75,2
Totalt	91,5	91,6	91,7	90,2	92,1

Källa: Centrala studiestödsnämnden.

Inbetalningarna till CSN uppgick till 13,6 miljarder kronor, inklusive räntor och avgifter, under 2019. Betalningsgraden har ökat med 7,1 procentenheter för bosatta utomlands och med 0,6 procentenheter för bosatta i Sverige sedan 2013. Låntagare som CSN saknade adress till betalade in 3,8 procent av det debiterade årsbeloppet 2019. Kvinnor betalar in en högre andel av det debiterade årsbeloppet än män.

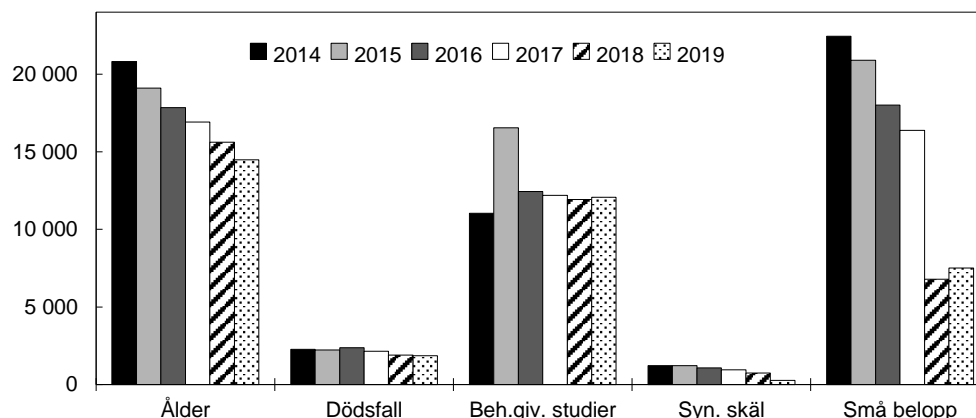
Nedsättning av årsbeloppet

En person kan ansöka om att få det belopp som han eller hon ska betala tillbaka under året nedsatt. Det finns tre huvudsakliga skäl till att en återbetalare får nedsatt årsbelopp: låg inkomst, studier och synnerliga skäl. Vid utgången av 2019 hade 164 200 personer ett beslut om nedsättning. Andelen uppgick till 12 procent av samtliga återbetalningsskyldiga låntagare, vilket är en marginell minskning jämfört med 2018. Värdet av nedsättningarna är drygt 1,4 miljarder kronor, vilket är en ökning med 47 miljoner kronor jämfört med 2018.

Av alla låntagare som hade nedsättning av årsbeloppet för 2019 var 61 procent kvinnor och 39 procent män. Det innebär att kvinnor var något överrepresenterade bland dem som fick nedsatt årsbelopp. Studier är den vanligaste orsaken till nedsättning bland både kvinnor och män, men det är en något högre andel av kvinnorna än av männen som har nedsättning med hänsyn till studier. Däremot är det ingen skillnad mellan könen när det gäller andelen låntagare som har nedsättning med hänsyn till inkomst eller synnerliga skäl.

Avskrivningar

Avskrivning av lån kan ske främst på grund av åldersregler, dödsfall, behörighetsgivande studier, sjukdom eller synnerliga skäl. Dessutom skriver CSN av skulder som vid ett årsskifte är 100 kronor eller lägre.

Diagram 3.10 Antal beviljade avskrivningsärenden fördelat på skäl

Källa: Centrala studiestödsnämnden.

Under 2019 fick 36 500 låntagare sina skulder helt eller delvis avskrivna, vilket är en minskning med 900 personer jämfört med 2018. Antalet beviljade avskrivningsärenden uppgick till knappt 38 000. Det totala avskrivna beloppet under 2019 var 718 miljoner kronor, vilket var en minskning jämfört med föregående år. Av de som fick avskrivning under 2019 var 57 procent kvinnor och 43 procent män.

Utlandsbosatta låntagare

Under 2019 var 66 800 låntagare bosatta utomlands, vilket är en marginell ökning jämfört med 2018. Av dessa var 56 procent kvinnor och 44 procent män. Den totala fordran uppgick vid slutet av 2019 till 14,8 miljarder kronor, vilket är något mer än 2018. CSN har bedömt att 26 procent av den totala fordran för utlandsbosatta låntagare avser reserveringar för låneförluster.

3.9 Analys och slutsatser

3.9.1 Studiestödets rekryterande effekt

Historiskt högt antal studerande med studiemedel i Sverige

Antalet studerande med studiemedel i Sverige ökade på samtliga nivåer under 2019 och ligger fortfarande på en historiskt sett hög nivå. Antalet studerande med studiemedel på grundläggande och gymnasial nivå ökade för andra året i rad. Ökningen på gymnasial nivå är den största på flera år. En förklaring till ökningen av antalet studerande på grundläggande och gymnasial nivå kan bero på att många yngre och personer med kortare utbildning har invandrat till Sverige under de senaste åren och nu har rätt till studiemedel. Även den försämrade konjunkturen kan innebära att fler väljer att studera. Majoriteten av de studerande med studiemedel och studiestartsstöd är kvinnor. Det gäller för samtliga utbildningsnivåer, vilket speglar deltagandet i utbildning generellt (utg.omr. 16 avsnitt 2.1).

Lägre andel med studiemedel på grundläggande och gymnasial nivå

Av de studerande på grundläggande och gymnasial nivå är det en lägre andel som studerar med studiemedel jämfört med studerande på eftergymnasial nivå, vilket delvis kan förklaras av att många studerar på deltid och sannolikt har andra försörjningskällor. Tillkomsten av studiestartsstödet och vissa möjligheter att studera med aktivitetsstöd kan även förklara den lägre andelen. Oavsett orsak till den låga andelen

kan studiemedlens rekryterande effekt anses lägre för studerande på grundläggande och gymnasial nivå.

Andelen som får studiemedel för utlandsstudier minskar

Sverige har i jämförelse med de flesta andra länder ett generöst system för finansiering av studier utomlands. Andelen studerande utomlands med studiemedel av det totala antalet studerande med studiemedel minskade jämfört med föregående år. Andelarna minskade på både gymnasial och eftergymnasial nivå. En förklaring till minskningen av studerande utomlands kan vara att de årskullar som lämnat gymnasieskolan är mindre än tidigare och att antalet studerande i åldern 20–25 år också har minskat bland studiemedelstagarna i stort. Detta påverkar utlandsstuderande särskilt eftersom det i regel är yngre personer som studerar utomlands. En annan förklaring till minskningen kan vara osäkerheter i omvärlden.

Lånebenägenheten ökar totalt sett

Lånebenägenheten har fortsatt att öka under 2019 på samtliga utbildningsnivåer, vilket åtminstone delvis kan förklaras med att det har skett förändringar i åldersstrukturen på studiemedelstagarna. Andelen studerande yngre än 25 år, som mer sällan tar lån, har minskat, samtidigt som andelen studerande i åldern 25–34 år, som oftare tar lån, har ökat. Den största ökningen finns bland studerande på eftergymnasial nivå och studerande utomlands. En enkätundersökning som CSN genomförde 2017 visar att yngre studerande förhållandevis ofta får ekonomiskt stöd från föräldrarna medan äldre oftare får ekonomiskt stöd från en partner eller har arbetsinkomster. Män med studiemedel tar oftare lån jämfört med kvinnor, vilket har varit ett förhållande som bestått under en längre tid. Kvinnor arbetar i större utsträckning än män under studietiden, vilket kan vara en förklaring till skillnaden i lånebenägenhet.

Under 2019 har lånebenägenheten ökat något i alla åldersgrupper med undantag för åldersgrupperna 35–39 år och 45–49 år. Den största ökningen skedde i åldersgruppen 19 år eller yngre samt i åldersgruppen 55 år eller äldre. Det går därmed inte att utesluta att den ökade lånebenägenheten även kan bero på beteendeförändringar bland studiemedelstagarna.

Andelen med tilläggs lån på eftergymnasial nivå ökade

Under 2019 ökade andelen studerande med tilläggs lån på eftergymnasial nivå. På grundskolenivå och gymnasial nivå var andelen oförändrad jämfört med föregående år. Ökningen beror framför allt på att antalet studerande över 24 år har ökat, men även på att deltidsstudier och studier inom EES och Schweiz ger rätt till tilläggs lån från och med den 1 juli 2014.

Måluppfyllelse

Resultatet från de indikatorer som redovisats tyder på att studiestödets rekryterande effekt är hög på samtliga utbildningsnivåer. Studiestödets rekryterande effekt kan dock anses minskande för studerande utomlands. Vidare har lånebenägenheten ökat totalt sett, vilket visar att studiestödet är en betydelsefull inkomstkälla för de studerande. Slutligen har studiemedlen den högsta köpkraften sedan 1965 jämfört med konsumentprisindex (avsnitt 3.8.1). Sammantaget tyder resultatet av de indikatorer som redovisats på att måluppfyllelsen i fråga om studiestödets rekryterande effekt är fortsatt hög.

3.9.2 Studiestödets utjämnande effekt

Andelen med extra tillägg oförändrad

Antalet studerande som fick det extra tillägget har ökat under flera år. Under 2019 minskade dock antalet jämfört med 2018. Även andelen som får extra tillägg i förhållande till det totala antalet som får studiehjälp minskade något i förhållande till året innan. Det extra tillägget ges i hög utsträckning till studerande barn i nyanlända familjer, barn i familjer med utrikes födda föräldrar eller ensamkommande barn och unga med uppehållstillstånd. Det är betydligt fler män än kvinnor som är mottagare av det extra tillägget. Minskningen beror delvis på att många av de ensamkommande flyktingbarn som kom till Sverige under 2015–2016 är på väg att lämna gymnasieskolan.

Oförändrad andel med inackorderingstillägg

Inackorderingstillägg från CSN kan som regel lämnas till studerande i fristående gymnasieskolor, folkhögskolor och tidigare så kallade riksinternatskolor. Under 2019 ökade antalet studerande med inackorderingstillägg jämfört med 2018. Det skulle kunna tyda på att den minskning av antalet studerande med inackorderingstillägg som pågått under flera år nu har avstannat. Införandet av den nya gymnasieskolan höstterminen 2011 har lett till att färre utbildningar än tidigare ger rätt till inackorderingstillägg från CSN. Detta är en viktig förklaring till att andelen studerande med inackorderingstillägg har minskat över tid inom fristående gymnasieskolor, även om antalet ökat under 2019. Andelen studerande med inackorderingstillägg var däremot oförändrad. Det är en högre andel kvinnor som får inackorderingstillägg, vilket borde innebära att kvinnor i större utsträckning är benägna att flytta för studier på gymnasial nivå än män.

Fler studerande med studiestartsstöd

Studiestartsstödet syftar till att öka rekryteringen till studier bland personer med kort utbildning och stort utbildningsbehov för att stärka deras möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Antalet studerande med studiestartsstöd har ökat sedan starten 2017 och fortsatte öka under 2019. Både antalet kvinnor och män har ökat jämfört med 2018. Skillnaden i utbildningsbakgrund mellan kvinnor och män är små.

Ökande andel studerande som fick det högre bidraget

Den högre bidragsnivån inom studiemedlen syftar framför allt till att rekrytera studerande med kort utbildningsbakgrund till studier. Andelen med högre bidrag var högst på grundläggande nivå även om den minskade något jämfört med 2018. Andelen på den gymnasiala nivån ökade däremot. Den största gruppen med högre bidrag finns bland studerande som saknar slutbetyg från grundskola, treårig gymnasieskola eller motsvarande. Den största ökningen finns bland arbetslösa ungdomar i åldrarna 20–24 år. Ökningen beror bl.a. på att det högre bidraget under vissa förutsättningar från och med den 1 juli 2018 även lämnas till vissa studerande som har läst på introduktionsprogram. Även antalet studerande med högre bidrag för kompletterande pedagogisk utbildning ökade under 2019. Ökningen beror på att alla som är minst 25 år och studerar på en sådan utbildning kan få det högre bidraget från och med den 1 juli 2018, oavsett vilken ämneslärarexamen utbildningen leder till.

Fler män än kvinnor fick det högre bidraget inom ramen för satsningen för vissa arbetslösa ungdomar under 2019. Att fler män oftare har rätt till det högre bidraget inom denna grupp kan bero på att män oftare avbryter sina gymnasiestudier. Totalt sett var det dock fler kvinnor än män som studerade med den högre bidragsnivån

under 2019, vilket har varit oförändrat sedan 2015. Andelen kvinnor respektive män med den högre bidragsnivån varierar beroende på utbildningsnivå.

Andelen med tilläggsbidrag ökade

Studiemedlens utjämnande kraft varierar mellan olika studerandegrupper. En grupp som ofta anger att de inte skulle ha påbörjat studier utan studiemedel är studerande med barn. Inom studiemedelssystemet finns tilläggsbidraget till studerande med barn som syftar till att hjälpa barn i ekonomiskt utsatta familjer och underlätta för föräldrar att studera. Andelen studerande med tilläggsbidrag av det totala antalet studerande ökade jämfört med föregående år. På grundläggande och gymnasial nivå var andelen med tilläggsbidrag oförändrad, medan den ökade på eftergymnasial nivå. Könsfördelningen bland dem som får tilläggsbidrag har bara förändrats marginellt under de år som tilläggsbidraget har funnits. Under 2019 var hela 80 procent av dem som fick tilläggsbidrag kvinnor. Att kvinnliga föräldrar studerar i högre utsträckning än manliga är noterbart, vilket tyder på att tilläggsbidraget främst undanröjer hinder för kvinnliga föräldrar att studera. Tilläggsbidraget underlättar då även för barnen till dessa kvinnor.

Måluppfyllelse

Sammantaget tyder resultatet från de indikatorer som redovisas på att måluppfyllelsen i fråga om studiestödets utjämnande effekt är fortsatt hög.

3.9.3 Studiestödets effekt på samhällsekonomin

Andelen förväntade förluster minskade

Den totala sammanlagda studieskulden ökade under 2019 vilket främst beror på att utbetalningarna av lån under året var större än inbetalningarna. Under 2019 har de förväntade förlusterna när det gäller den totala studieskulden och den utestående fordran i fråga om återkrav av studiestöd minskat jämfört med föregående år. Det beror främst på att antalet låntagare med de äldre lånetyperna som slutbetalar sina lån eller uppnår åldern för rätt till avskrivning minskar. En annan orsak är att räntan som ligger till grund för beräkningen har sänkts vilket också innebär att reservationen minskar. De framtida kostnaderna varierar mycket mellan lånetyperna. Andelen bedöms som högst för den äldsta lånetypen och som lägst för annuitetslån, vilket också var ett mål när det lånet infördes 2001.

Inbetalningsgraden ökade för bosatta utomlands

Det inbetalda beloppet för avgiftsåret ökade bland samtliga låntagare, dvs. låntagare bosatta både i Sverige och utomlands. Låntagare bosatta utomlands återbetalar emellertid sina lån i betydligt lägre omfattning än låntagare bosatta i Sverige. Betalningsgraden för utlandsbosatta har dock ökat sedan 2016 och bedöms till stor del bero på insatser från CSN för att öka betalningsgraden från denna grupp. Även om återbetalningsgraden bland utomlands bosatta låntagare har ökat under senare år så är den fortfarande väsentligt lägre jämfört med låntagare bosatta i Sverige. När återbetalningen inte sköts riskerar betydande belopp att skrivas av. För att även fortsättningsvis kunna tillhandahålla ett omfattande studiestöd till de studerande är det viktigt att utlandsbosatta i större utsträckning än i dag betalar sina studieskulder.

Marginell minskning av andelen som beviljas nedsättning

Andelen låntagare som får nedsättning av sitt årsbelopp minskade marginellt 2019 jämfört med föregående år. Att andelen låntagare med nedsättning minskar är positivt för samhällsekonomin eftersom det minskar risken för framtida låneavskrivningar. Däremot var det genomsnittliga värdet på de nedsättningar som beviljades högre än

2018. Att värdet på det genomsnittliga nedsatta beloppet ökar kan däremot anses negativt för samhällsekonomin. Det är lika stor andel kvinnor som män som söker nedsättning med hänsyn till inkomst eller synnerliga skäl. Däremot är det fler kvinnor som får nedsättning med hänsyn till studier, vilket skulle kunna förklaras av att det generellt är fler kvinnor som studerar med studiemedel.

Värdet av avskrivningen minskade

Värdet av det skuldbelopp som avskrevs under 2019 minskade jämfört med 2018. Att både antalet låntagare som fick avskrivning och de avskrivna beloppen minskade är ur ett samhällsekonomiskt perspektiv positivt. CSN bedömer att minskningen till stor del beror på att den höjning av garantinivån för sjukersättning som trädde i kraft den 1 juli 2018 medförde att flera låntagare fick avslag på sina avskrivningsärenden. Den 1 januari 2020 trädde en ändring i studiestödslagen (1999:1395) i kraft som möjliggör för CSN att skriva av lån för låntagare med hel sjukersättning som överstiger garantinivån. Lagändringen kan därför innebära att antalet avskrivningsärenden kan komma att öka från och med 2020.

Låntagare som saknar giltig adress ökar

CSN delar in återbetalningsskyldiga låntagare i gruppen bosatta i Sverige, bosatta utomlands och låntagare som saknar adress. Som nämnts ovan minskar bl.a. den del av den totala fordran som reserverades för framtida förluster för återbetalare som är bosatta i Sverige och i utlandet, vilket är positivt. Låntagare som saknar giltig adress betalar generellt sett in en lägre andel av det debiterade beloppet. Under 2019 ökade den totala fordran för låntagare som CSN saknar giltig adress till, vilket kan anses ha en negativ effekt på samhällsekonomin.

Måluppfyllelse

Sammantaget tyder resultatet av de indikatorer som redovisas på att studiestödet har en fortsatt god effekt på samhällsekonomin över tiden.

3.10 Politikens inriktning

Studiestödet möjliggör studier

Det svenska studiestödet är ett av världens mest omfattande studiestödssystem. Det möjliggör för människor att söka sig vidare till studier efter slutförd skolgång eller att senare i livet återuppta studier.

Goda möjligheter till utbildning bidrar till kompetensförsörjningen i Sverige. Därmed är ett välfungerande studiemedelssystem viktigt för att säkra framtidens jobb och långsiktigt stärka Sveriges konkurrenskraft. Utbildning och bildning ger förutsättningar för aktiva samhällsmedborgare, för människors utveckling och arbetsmarknadsutsikter och för att arbetsmarknaden ska fungera väl.

Genom jämlika och jämställda möjligheter till utbildning bidrar studiestödssystemet till mer kunskap, kompetens och bildning i samhället. Ett sådant studiestödssystem förutsätter dock en god återbetalning av studieskulder.

Åtgärder för att främja omställning och vidareutbildning högre upp i åldrarna

Medellivslängden ökar och pensionsåldrarna höjs. Detta leder till att det både finns samhälleliga och individuella behov av att arbeta högre upp i åren. För att det ska vara möjligt att arbeta längre behövs möjligheter till omställning och kompetensutveckling

under en större del av livet. Det krävs också att den som funderar på att studera har möjlighet att finansiera studierna, så att utbildning och studiefinansiering framstår som ett tilltalande, eller åtminstone möjligt, alternativ. En utredare har därför biträtt Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) och lämnat förslag till åtgärder inom studiemedelssystemet för att främja omställning och vidareutbildning högre upp i åldrarna. Promemorian Bättre studiestöd till äldre (U2019/04318/UH) har remitterats under våren 2020.

I denna proposition beräknas medel som möjliggör höjda åldersgränser för rätt till studiemedel och studiestartsstöd samt ändrade återbetalningsregler. Regeringen avser att återkomma med sådana förslag i fråga om studier som bedrivs fr.o.m. 2022.

Kompetensförsörjning för att möta samhällsutmaningarna

Utbrottet av det nya coronaviruset medför ett ökat behov av utbildning för att möjliggöra för fler människor att på ett bättre sätt klara de stora behov som finns av omställning på arbetsmarknaden. Det har också inneburit att fler har blivit arbetslösa och arbetslösheten beräknas öka ytterligare framöver.

Studiestödssystemet stödjer de ökade utbildningsbehoven men även regeringens ambitioner att genomföra ett kunskapslyft och ge ekonomiska förutsättningar för människor, oavsett kön, att ta steget vidare till studier och arbete. Regeringen föreslår i denna proposition att medel bl.a. avsätts för fler utbildningsplatser inom yrkeshögskolan, yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning (regionalt yrkesvux) samt universitet och högskola (se även utg.omr. 16 avsnitt 4.5 och 5.3).

Ett effektivare studiestödssystem

Ökade resurser till studiestartsstödet

Studiestartsstödet, som infördes 2017, är en del av kunskapslyftet som ger ekonomiska förutsättningar för arbetslösa personer med kort tidigare utbildning och ett stort utbildningsbehov att ta steget till studier. En stor del av målgruppen för studiestartsstödet är nyanlända.

Arbetslöshetsvillkoret inom studiestartsstödet har tillfälligt lättats under 2020 så att även nyligen arbetslösa kan omfattas. För att studerande som beviljats studiestartsstöd under 2020 fortsättningsvis ska kunna beviljas maximalt stöd utan att tränga undan nya studerande föreslår regeringen att mer medel avsätts under 2021.

Tillfällig förstärkning av tilläggslånet

För många som tidigare arbetat kan möjligheten att få ett tillräckligt högt totalbelopp inom studiemedlen vara avgörande i valet att börja studera. Utbrottet av coronaviruset har inneburit att fler människor har blivit arbetslösa och arbetslösheten antas öka ytterligare framöver. En del av dessa kommer att kunna återgå i arbete när pandemin successivt förväntas klinga av, medan andra behöver utbilda sig för att inte riskera att hamna i arbetslöshet under en längre tid. För att stärka incitamenten och möjligheterna att påbörja studier för vuxna studerande med tidigare inkomst bör tilläggslånet tillfälligt förstärkas. Detta medför att rekryteringen till utbildningar kan öka, samtidigt som den ekonomiska situationen för de studerande underlättas.

Arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar och bidragsbrott behöver intensifieras

För att värna legitimiteten i välfärdssystemen behöver förutsättningarna för att effektivt kunna motverka felaktiga utbetalningar och bidragsbrott förstärkas. CSN föreslås därför, tillsammans med övriga berörda myndigheter, tillföras resurser för ökat fokus på kontroll, uppföljning och återrapportering av felaktiga utbetalningar och för ett antal uppdrag m.m. i enlighet med förslag i betänkandet Samlade åtgärder för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen (SOU 2019:59).

Förstärkt återbetalningsverksamhet

Återbetalningsgraden bland utomlands bosatta låntagare har ökat under senare år men är fortfarande väsentligt lägre jämfört med låntagare bosatta i Sverige. När återbetalningen inte sköts riskerar betydande belopp att behöva skrivas av. För att upprätthålla trovärdigheten i systemet och även fortsättningsvis kunna tillhandahålla ett omfattande studiestöd behöver utlandsbosatta i större utsträckning än i dag återbetala sina studieskulder. För att CSN:s arbete med detta ska kunna fortsätta och även intensifieras bör myndighetens resurser förstärkas fr.o.m. 2022.

3.11 Tillägglån vid extraordinära händelser i fredstid

3.11.1 Ärendet och dess beredning

I Utbildningsdepartementet har ett förslag om ändring i studiestödslagen (1999:1395) utarbetats som syftar till att möjliggöra för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att kunna meddela föreskrifter om att tillägglån ska få lämnas med högre belopp vid extraordinära händelser i fredstid än vad som normalt följer av lagen.

Synpunkter har under hand inhämtats från CSN och Överklagandenämnden för studiestöd som inte har haft några invändningar mot förslaget.

3.11.2 Det finns behov av en tillfällig förstärkning av tillägglånet

Tillägglånet ges till vuxna studerande som haft vissa inkomster

Studiemedel kan i dag lämnas med 2 715 kronor per vecka. Det motsvarar ungefär 11 764 kronor i månaden (bidrag och lån) i totalbelopp. Därutöver kan den som har barn få tilläggsbidrag. Studielån kan i vissa fall också lämnas i form av tillägglån från och med det år den studerande fyller 25 år. Tillägglånet relaterar till prisbasbeloppet och uppgår till 936 kronor i veckan vid heltidsstudier, vilket motsvarar 4 055 kronor i månaden (3 kap. 11–14 §§ studiestödslagen [1999:1395]). För att få tillägglån krävs att den sökande haft en inkomst året före studiestarten på minst 196 295 kronor för 2020 (3 kap. 12 § studiestödsförordningen [2000:655]). Tillägglånet lämnas under högst 120 veckor. Den som har både de vanliga studiemedlen och tillägglånet kan alltså få 15 819 kronor i månaden vid heltidsstudier under 2020.

Tillägglånet bör tillfälligt förstärkas

Utbrottet av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 har aktualiserat behovet av särskild lagstiftning vid extraordinära händelser i fredstid. Pandemin har redan lett till flera lagändringar i fråga om studiestödet som stärker de studerandes

möjligheter till studiefinansiering (se prop. 2019/20:132, prop. 2019/20:146 och prop. 2019/20:167).

Utbrottet av coronaviruset har inneburit att fler människor har blivit arbetslösa och arbetslösheten antas öka ytterligare framöver. En del av dessa kommer att kunna återgå i arbete när pandemin successivt förväntas klinga av, medan andra behöver utbilda sig för att inte riskera att hamna i arbetslöshet under en längre tid. Effekterna av pandemin kan också innebära att det är svårare för många studerande att hitta ett arbete vid sidan av studierna. Det kan därför finnas skäl att tillfälligt underlätta för fler personer att studera. En sådan grupp är vuxna studerande med tidigare inkomster och högre levnadsomkostnader. Vissa temporära ändringar bör därför göras i det nuvarande regelverket vad gäller tilläggsån för att stärka incitamenten och möjligheterna att påbörja studier.

3.11.3 Ett högre tilläggsån ska kunna lämnas till studerande vid extraordinära händelser

Regeringens förslag: I studiestödslagen ska det införas en ny bestämmelse som upplyser om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen kan meddela föreskrifter om att tilläggsån vid extraordinära händelser i fredstid får lämnas med högre belopp än vad som gäller normalt enligt lagen.

Skälen för regeringens förslag: Tilläggsån lämnas till personer som har passerat ungdomsåren och syftar enligt förarbetena bl.a. till att möjliggöra studier för personer som på grund av tidigare förvärvsarbete har haft möjlighet till betydligt större levnadsomkostnader än vad studiemedlens totalbelopp medger (prop. 1999/2000:10 s. 86 f.). Många studerande högre upp i åldrarna har en annan livssituation och högre levnadsomkostnader än yngre studerande. För många som tidigare arbetat kan möjligheten att få ett tillräckligt högt totalbelopp inom studiemedlen vara avgörande i valet att börja studera. Undersökningar från CSN visar att tilläggslånet har stor betydelse för studievalet för personer som har en högre inkomst innan de påbörjar sina studier. Att se över utformningen av tilläggslånet, bl.a. vad gäller beloppsnivån, är även en åtgärd som lyfts fram i den remitterade promemorian Bättre studiestöd till äldre (U2019/04318/UH).

Utbrottet av coronaviruset har inneburit att fler människor behöver ställa om på arbetsmarknaden och välja studier. Dessutom kan fler personer ha behov av en stärkt ekonomi under studierna eftersom det i nuläget kan vara svårare för studerande att hitta ett arbete vid sidan av studierna.

Regeringen bedömer mot denna bakgrund att det finns behov av att tillfälligt förstärka tilläggslånet inom studiemedlen. Det bör därför göras en ändring i studiestödslagen som möjliggör detta. Regleringen i studiestödslagen är en för enskilda gynnande reglering som i grunden faller inom regeringens primära normgivningsområde enligt 8 kap. 7 § första stycket 2 regeringsformen (den s.k. restkompetensen). Eftersom riksdagen har utnyttjat sin rätt att meddela föreskrifter på området (8 kap. 8 § regeringsformen), kan regeringen inte längre meddela föreskrifter på det området om det inte tas in bestämmelser i lagen som tydliggör att regeringen – trots lagregleringen – kan meddela sådana föreskrifter, s.k. nödvändiga upplysningsbestämmelser. Det bör därför i lagen tas in en bestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen, kan meddela föreskrifter om att tilläggsån vid extraordinära händelser i fredstid får lämnas med högre belopp än vad som gäller normalt.

Behovet av skyndsamhet och flexibilitet motiverar att det bör vara regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer som meddelar föreskrifterna. Regeringen har då inom ramen för sin restkompetens möjlighet att vid behov anpassa sina föreskrifter utifrån vilken extraordinär situation som inträffat och hur den utvecklar sig. Oavsett vilka bestämmelser regeringen meddelar bör de vara tidsbegränsade och gälla i anslutning till den extraordinära händelsen och dess efterdyningar.

Regeringens avsikt är att med stöd av restkompetensen tillfälligt höja beloppen inom tilläggslånet för att öka rekryteringen till studier och underlätta ekonomiskt för de studerande som drabbats av en tuffare arbetsmarknad till följd av effekterna av utbrottet av coronaviruset. Inriktningen är för närvarande att tilläggslånet förstärks och höjs med ca 25 procent under de närmaste två åren, dvs. under 2021 och 2022. Tilläggslånet kan lämnas under högst 120 veckor, vilket normalt motsvarar tre års heltidsstudier. Den tillfälliga höjningen av lånet under två år kan t.ex. vara värdefull för den som läser kortare kompletteringskurser, tvååriga yrkes- eller masterutbildningar eller kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen. Förstärkningen kan även vara viktig och fungera rekryterande för personer som efter dessa två år är beredda att fortsätta studera utan den tillfälliga extra förstärkningen inom tilläggslånet. En tillfällig höjning av tilläggslånet kan sammantaget stärka den ekonomiska situationen för vuxna studerande och öka rekryteringen till studier.

3.11.4 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Lagändringen ska träda i kraft den 1 januari 2021.

Skälen för regeringens förslag: Den nya bestämmelsen bör träda i kraft vid tidigast möjliga tidpunkt, vilket bedöms vara den 1 januari 2021.

3.11.5 Konsekvenser

Konsekvenser för statens budget

Förslaget och bedömningen att tillfälligt höja tilläggslånet bedöms få konsekvenser för statens budget. Under 2021 kan utflödet av tilläggslån, utifrån befintliga prognoser, komma att öka med ca 400 miljoner kronor. Dessa ska betalas tillbaka av låntagarna. De statliga kostnaderna för lånen, som till största del består av avsättningar som görs för att täcka framtida kreditförluster på lånen, beräknas öka med 48 miljoner kronor årligen 2021–2022. Även räntekostnader utgör en liten del av kostnaden.

Konsekvenser för den enskilde

Om ett tillfälligt höjt tilläggslån införs kan fler personer komma att välja att studera. De som studerar med tilläggslån kommer också att få en bättre ekonomisk situation under 2021–2022, vilket kan bidra till att de klarar sina studier bättre och till att genomströmningen i utbildningarna ökar. Skuldsättningen kommer dock att öka något för dem som tar tilläggslån.

Konsekvenser för myndigheter

Ett tillfälligt höjt tilläggslån bedöms medföra att fler personer väljer att studera vilket innebär en ökad administration för CSN. Denna ökning bedöms dock kunna hanteras inom de nuvarande ekonomiska ramarna för myndighetens verksamhet. Förslagen bedöms inte påverka antalet överklagade beslut till Överklagandenämnden för studiestöd.

Konsekvenser för jämställdheten

Under 2019 var det 60 procent kvinnor och 40 procent män som fick tilläggsån. Andelen kvinnor och män med tilläggsån motsvarar därmed andelen bland dem som studerar med studiemedel.

En förstärkning av tilläggsån bedöms som könsneutralt. Påverkan på kvinnor och män bedöms därför följa av andelen som studerar. Detta innebär att fler kvinnor än män antas gynnas av det förstärkta lånet.

3.11.6 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i studiestödlagen (1999:1395)

3 kap.

14 § Utöver det studiemedelsbelopp som följer av 11 § får studielån lämnas i form av tilläggsån till vissa studerande från och med det kalenderår då den studerande fyller 25 år. Vid studier på heltid får tilläggsån lämnas med ett belopp som för varje vecka då den studerande har rätt till studiemedel utgör 1,98 procent av prisbasbeloppet. Sådana lån får dock lämnas under högst 120 veckor.

Vid studier på deltid får tilläggsån lämnas under högst det antal veckor som svarar mot 120 veckor vid heltidsstudier med ett belopp som för varje vecka då den studerande har rätt till studiemedel utgör

- 1,49 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 75 procent men mindre än 100 procent av heltid, och
- 0,99 procent av prisbasbeloppet vid studier på minst 50 procent men mindre än 75 procent av heltid.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om*

- de förutsättningar som i övrigt ska gälla för tilläggsån, och
- att tilläggsån vid extraordinära händelser i fredstid får lämnas med högre belopp än vad som anges i första och andra styckena.

I paragrafen regleras studielån i form av tilläggsån som kan lämnas till vissa studerande från och med det kalenderår då de fyller 25 år.

I tredje stycket införs en upplysningsbestämmelse som innebär att regeringen med stöd av sin restkompetens, eller den myndighet som regeringen bestämmer, kan meddela föreskrifter om att tilläggsån vid extraordinära händelser i fredstid får lämnas med högre belopp än vad som anges i paragrafen. Det införs en punktuppställning i stycket och den nya bestämmelsen placeras i andra punkten. Vidare tydliggörs det språkligt att även bestämmelsen i den första punkten är en upplysningsbestämmelse.

Övervägandena finns i avsnitt 3.11.3.

3.12 Budgetförslag

3.12.1 1:1 Studiehjälp

Tabell 3.7 Anslagsutveckling 1:1 Studiehjälp

Tusental kronor

2019	Utfall	4 243 788	Anslagssparande	23 350
2020	Anslag	4 382 408 ¹	Utgiftsprognos	4 251 896
2021	Förslag	4 388 624		
2022	Beräknat	4 485 241		
2023	Beräknat	4 586 998		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för studiehjälp i form av studiebidrag, extra tillägg och inackorderingstillägg enligt studiestödslagen (1999:1395). Anslaget får användas för utgifter för ersättning till svenska elever utomlands för vissa resor. Anslaget får användas för utgifter för kostnadsersättning till elever i gymnasial lärlingsutbildning och annan lärlingsliknande utbildning.

Regeringens överväganden

Tabell 3.8 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 1:1 Studiehjälp

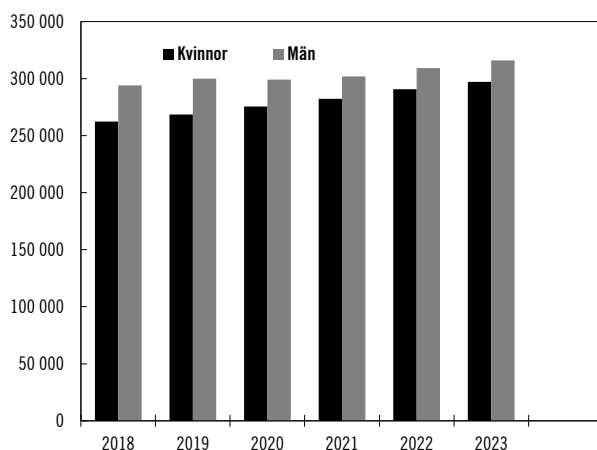
Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	4 382 408	4 382 408	4 382 408
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-2 000	-2 000	-2 000
Makroekonomisk utveckling			
Volymer	8 216	104 833	206 590
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 388 624	4 485 241	4 586 998

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Drygt 98 procent av de elever som avslutar grundskolans årskurs 9 påbörjar gymnasieskolan samma år. Andelen är ungefär lika stor för kvinnor som för män. Ytterligare ett antal påbörjar gymnasiestudier nästföljande år. Utgifterna för studiehjälp är därför främst beroende av utvecklingen av befolkningen i åldern 16–20 år. Befolkningsframskrivningar från Statistiska centralbyrån visar att antalet ungdomar i aktuella åldrar kommer att öka under hela prognosperioden.

Diagram 3.11 Folkmängd 16–20 år



Anm.: Folkmängd 2018 och 2019, prognos 2020–2023.
Källa: Statistiska centralbyrån.

Mot denna bakgrund bedöms utgifterna för studiebidraget, inackorderingstillägget och det extra tillägget öka med 8 miljoner kronor under 2021. Åren 2022 och 2023 beräknas utgifterna öka med 105 miljoner kronor respektive 207 miljoner kronor jämfört med vad som har anvisats för 2020.

Regeringen föreslår att 4 388 624 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Studiehjälp* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 4 485 241 000 kronor respektive 4 586 998 000 kronor.

3.12.2 1:2 Studiemedel

Tabell 3.9 Anslagsutveckling 1:2 Studiemedel

Tusental kronor

2019	Utfall	15 288 562	Anslagssparande	1 651 054
2020	Anslag	19 016 212 ¹	Utgiftsprognos	18 011 764
2021	Förslag	20 219 925²		
2022	Beräknat	20 155 861		
2023	Beräknat	18 954 053		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² 3 675 757 tkr avser beräknad statlig ålderspensionsavgift för 2021 sedan hänsyn tagits till regleringsbeloppet för 2018 som uppgick till -288 920 tkr.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för studiemedel i form av studiebidrag och tilläggsbidrag enligt studiestödslagen (1999:1395). Anslaget får användas för utgifter för statlig ålderspensionsavgift för studiebidrag enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift. Anslaget får användas för utgifter för retroaktiva utbetalningar av vissa former av studiestöd som upphört.

Regeringens överväganden

Tabell 3.10 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 1:2 Studiemedel

Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	17 696 712	17 696 712	17 696 712
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	1 321 100	1 366 000	585 000
varav BP21	824 400	1 175 900	484 000
- Höjd kvalitet tolktjänster	1 000	1 500	1 000
- JA-punkt 14b - Bättre studiestöd högre upp i åldrarna		111 000	111 000
- Studiemedel Sophiahemmet	400	400	400
- Yrkehögskolan utbyggnad	86 000	231 000	226 000
- Generell utbyggnad universitet och högskolor	61 000	61 000	62 000
- Regionalt yrkesvux studiemedel	421 000	546 000	
- Masterstudenter	130 000	130 000	
- Yrkeslärare studiemedel	6 000	9 000	8 000
- Yrkeslärare masterutbildning	2 000	4 000	3 000
- Behörighetsgivande utbildning		42 000	
- Läkarutbildning utbyggnad		3 000	4 000
- Livslångt lärande	92 000		
- KPU, kompletterande pedagogisk utbildning	25 000	37 000	69 000
Makroekonomisk utveckling	106 006	254 199	427 360
Volym	1 947 635	1 560 878	999 189
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	-851 528	-721 928	-754 208

	2021	2022	2023
Förslag/beräknat anslag	20 219 925	20 155 861	18 954 053

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Regeringen gör bedömningen att höjda åldersgränser för rätt till studiemedel och studiestartsstöd samt ändrade återbetalningsregler är åtgärder som ska genomföras 2022. För 2022 och 2023 beräknas anslaget öka med 111 miljoner kronor årligen.

Regeringen beräknar inom ramen för det årliga budgetarbetet hur mycket medel som behövs för studiebidrag inom studiemedlen. Beräkningen görs utifrån antaganden om antal stödtagare, regeringens förslag på eventuella reformer samt antaganden om prisbasbelopp. Vid studiestödsreformen 2001 beräknades en resursram för medel avseende studiebidrag med den högre bidragsnivån. Storleken på resursramen baserades vid tillfället på erfarenheter från utnyttjandet av de äldre vuxenstudiestöden (prop. 1999/00:10 s. 84 och prop. 2000/01:1 utg.omr. 15 avsnitt 4.1.2). Det faktiska antalet som sedan beviljades studiemedel med den högre bidragsnivån visade sig dock bli betydligt lägre vilket fick konsekvensen att det bildades ett outnyttjat utrymme inom resursramen motsvarande ungefär 1 000 miljoner kronor. Detta outnyttjade utrymme har funnits kvar sedan dess. Budgetåret 2020 motsvarar utrymmet ca 1 000 miljoner kronor. Regeringen avser nu att justera resursramen. För 2021 minskas anslaget med 850 miljoner kronor. För 2022 beräknas anslaget minska med 980 miljoner kronor och för 2023 beräknas anslaget minska med 1 040 miljoner kronor.

Regeringen föreslår i denna proposition ökade medel för fler utbildningsplatser på regionalt yrkesvux (se närmare utg.omr. 16 avsnitt 4.5). Anslaget ökas därför med 421 miljoner kronor 2021. För 2022 beräknas anslaget öka med 546 miljoner kronor.

Regeringen föreslår i denna proposition ökade medel för fler utbildningsplatser inom yrkeshögskolan (se närmare utg.omr. 16 avsnitt 4.5). Anslaget ökas därför med 86 miljoner kronor 2021. För 2022 beräknas anslaget öka med 231 miljoner kronor och för 2023 beräknas anslaget öka med 226 miljoner kronor.

Regeringen föreslår i denna proposition ökade medel för fler utbildningsplatser inom universitet och högskola (se närmare utg.omr. 16 avsnitt 5.3). Anslaget ökas därför med 319 miljoner kronor 2021. För 2022 beräknas anslaget öka med 287 miljoner kronor och för 2023 beräknas anslaget öka med 82 miljoner kronor.

Anslaget minskas med 1 miljon kronor 2021 till följd av att tolkutbildning vid folkhögskolor förlängs (se närmare utg.omr. 16 avsnitt 4.5). För 2022 beräknas anslaget öka med 1,5 miljoner kronor och för 2023 beräknas anslaget öka med 1 miljon kronor.

Regeringen föreslår att 20 219 925 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Studiemedel* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 20 155 861 000 kronor respektive 18 954 053 000 kronor.

3.12.3 1:3 Avsättning för kreditförluster

Tabell 3.11 Anslagsutveckling 1:3 Avsättning för kreditförluster

Tusental kronor

2019	Utfall	1 815 719	Anslagssparande	75 833
2020	Anslag	1 954 904 ¹	Utgiftsprognos	1 844 244
2021	Förslag	2 029 714		

2022	Beräknat	2 055 558
2023	Beräknat	1 940 706

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för avsättning till kreditreserv för utgifter för konstaterade förluster på utlåning t.o.m. 2013 samt för förväntade förluster på nyutlåning fr.o.m. 2014 enligt studiestödslagen (1999:1395). Anslaget får även användas för avsättning till kreditreserv för att täcka kostnader för nedskrivning och inlösen av vissa studielån med statlig kreditgaranti samt för avskrivning av återkrav som avser lån.

Regeringens överväganden

Tabell 3.12 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 1:3 Avsättning för kreditförluster

Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	1 855 904	1 855 904	1 855 904
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	155 200	96 300	-1 700
varav BP21	97 000	58 000	-19 000
- JA-punkt 14b - Bättre studiestöd högre upp i åldrarna		-54 000	-54 000
- Höjt tilläggs lån	48 000	48 000	
- Yrkehögskolan utbyggnad	6 000	17 000	17 000
- Generell utbyggnad universitet och högskolor	4 000	4 000	4 000
- Regionalt yrkesvux studiemedel	22 000	29 000	
- Masterstudenter	10 000	10 000	
- Yrkeslärare studiemedel		1 000	1 000
- Behörighetsgivande utbildning		3 000	
- Livslångt lärande	7 000		
- KPU, kompletterande pedagogisk utbildning			1 000
Makroekonomisk utveckling	-3 264	7 555	20 692
Volymer	21 874	95 799	65 810
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 029 714	2 055 558	1 940 706

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget ökas med 48 miljoner kronor 2021 till följd av att regeringen avser att tillfälligt under 2021–2022 höja tilläggs lånet (se avsnitt 3.11). För 2022 beräknas anslaget öka med 48 miljoner kronor.

Regeringen bedömer att höjda åldersgränser för rätt till studiemedel och studie-startsstöd är åtgärder som ska genomföras 2022. För 2022 och 2023 beräknas anslaget öka med 8 miljoner kronor årligen.

Regeringen bedömer även att vissa återbetalningsregler bör förändras i samband med att höjda åldersgränser införs inom studiemedlen. För 2022 och 2023 beräknas anslaget minska med 62 miljoner kronor årligen.

Regeringen föreslår i denna proposition ökade medel för fler utbildningsplatser på regionalt yrkesvux (se närmare utg.omr. 16 avsnitt 4.5). Anslaget ökas därför med 22 miljoner kronor 2021. För 2022 beräknas anslaget öka med 29 miljoner kronor.

Regeringen föreslår i denna proposition ökade medel för fler utbildningsplatser inom yrkeshögskolan (se närmare utg.omr. 16 avsnitt 4.5). Anslaget ökas därför med 17 miljoner kronor 2021. För 2022 beräknas anslaget öka med 45 miljoner kronor och för 2023 beräknas anslaget öka med 44 miljoner kronor.

Regeringen föreslår i denna proposition ökade medel för fler utbildningsplatser inom universitet och högskola (se närmare utg.omr. 16 avsnitt 5.3). Anslaget ökas därför med 21 miljoner kronor 2021. För 2022 beräknas anslaget öka med 18 miljoner kronor och för 2023 beräknas anslaget öka med 6 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att 2 029 714 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 2 055 558 000 kronor respektive 1 940 706 000 kronor.

3.12.4 1:4 Statens utgifter för studiemedelsräntor

Tabell 3.13 Anslagsutveckling 1:4 Statens utgifter för studiemedelsräntor

Tusental kronor

2019	Utfall	166 184	Anslagssparande	398
2020	Anslag	195 518 ¹	Utgiftsprognos	187 013
2021	Förslag	100 028		
2022	Beräknat	1 000		
2023	Beräknat	0		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för statens utgifter avseende nedsättning av studiemedelsräntor, för ränteutgifter på lån för återkrav av studiemedel och för avgifter till Riksgäldskontoret för studielån upplånade efter 1988 enligt studiestödslagen (1973:349), studiestödslagen (1999:1395) och lagen (1983:1030) om särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa.

Regeringens överväganden

Tabell 3.14 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 1:4 Statens utgifter för studiemedelsräntor

Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	167 518	167 518	167 518
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	17 620	12 620	10 620
varav BP21	2 000	1 000	0
- Regionalt yrkesvux studiemedel	1 000	1 000	
Makroekonomisk utveckling	-65 782	-156 086	-139 288
Volymer	-19 328	-23 052	-38 850
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	100 028	1 000	0

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Nu föreslagna och aviserade reformer

Regeringen föreslår i denna proposition ökade medel för fler utbildningsplatser på regionalt yrkesvux (se närmare utg.omr. 16 avsnitt 4.5). Anslaget ökas därför med 1 miljon kronor 2021. För 2022 beräknas anslaget öka med 1 miljon kronor.

Regeringen föreslår att 100 028 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Statens utgifter för studiemedelsröntor* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 1 000 000 kronor respektive 0 kronor.

3.12.5 1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk

Tabell 3.15 Anslagsutveckling 1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk

Tusental kronor

2019	Utfall	53 176	Anslagssparande	8 973
2020	Anslag	62 150 ¹	Utgiftsprognos	53 359
2021	Förslag	62 150		
2022	Beräknat	62 150		
2023	Beräknat	62 150		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för bidrag till vissa funktionshindrade elever i gymnasieskolan (Rg-bidrag).

Anslaget får även användas för utgifter för bidrag till kursdeltagare i teckenspråksutbildning för föräldrar till barn som för kommunikation är beroende av teckenspråk (TUFF).

Anslaget får användas för utgifter för statlig ålderspensionsavgift enligt lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift för bidrag till kursdeltagare i TUFF-utbildning.

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till anordnare av TUFF-utbildning.

Regeringens överväganden

Tabell 3.16 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk

Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	62 150	62 150	62 150
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	62 150	62 150	62 150

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 62 150 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 62 150 000 kronor årligen.

3.12.6 1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål

Tabell 3.17 Anslagsutveckling 1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål

Tusental kronor

2019	Utfall	25 067	Anslagssparande	3 933
2020	Anslag	33 000 ¹	Utgiftsprognos	27 000
2021	Förslag	27 000		
2022	Beräknat	27 000		
2023	Beräknat	27 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för produktion och distribution av kurslitteratur för högskolestuderande personer som har en funktionsnedsättning i form av läsnedsättning och för utvecklingsprojekt i syfte att effektivisera verksamheten.

Regeringens överväganden

Tabell 3.18 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål

Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	27 000	27 000	27 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Makroekonomisk utveckling			
Volymer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	27 000	27 000	27 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 27 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Bidrag till vissa studiesociala ändamål* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 27 000 000 kronor årligen.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2021 för anslaget 1:6 *Bidrag till vissa studiesociala ändamål* beställa produktion av studielitteratur som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 000 000 kronor 2022.

Skälen för regeringens förslag: Myndigheten för tillgängliga medier ansvarar för produktion av studielitteratur för högskolestuderande personer som har en funktionsnedsättning i form av läsnedsättning. Produktionen sker i form av beställningar under 2021 som innebär utgifter följande budgetår. Regeringen bör därför bemyndigas att

under 2021 för anslaget 1:6 *Bidrag till vissa studiesociala ändamål* beställa produktion av studielitteratur som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 000 000 kronor 2022.

Tabell 3.19 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål

Tusental kronor

	Utfall 2019	Prognos 2020	Förslag 2021	Beräknat 2022
Ingående åtaganden	1 358	3 107	4 000	
Nya åtaganden	3 107	4 000	4 000	
Infriade åtaganden	-1 358	-3 107	-4 000	-4 000
Utestående åtaganden	3 107	4 000	4 000	
Erhållet/föreslaget bemyndigande	4 000	4 000	4 000	

3.12.7 1.7 Studiestartsstöd

Tabell 3.20 Anslagsutveckling 1:7 Studiestartsstöd

Tusental kronor

2019	Utfall	325 383	Anslagssparande	114 617
2020	Anslag	552 000 ¹	Utgiftsprognos	502 000
2021	Förslag	542 000		
2022	Beräknat	400 000		
2023	Beräknat	400 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för studiestartsstöd och tilläggsbidrag.

Regeringens överväganden

Tabell 3.21 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 1:7 Studiestartsstöd

Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	410 000	410 000	410 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	142 000		
varav BP21	142 000		
- Justering till följd av coronarelaterade EÄB-ändringar i regelverket	142 000		
Makroekonomisk utveckling			
Volym	-10 000	-10 000	-10 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	542 000	400 000	400 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Arbetslösvillkoret inom studiestartsstödet har tillfälligt lättats under 2020. För att studerande som beviljats studiestartsstöd under 2020 fortsättningsvis ska kunna beviljas stödet föreslår regeringen att anslaget ökas med 142 miljoner kronor 2021.

Regeringen föreslår att 542 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Studiestartsstöd* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 400 000 000 kronor årligen.

3.12.8 1:8 Centrala studiestödsnämnden

Tabell 3.22 Anslagsutveckling 1:8 Centrala studiestödsnämnden

Tusental kronor

2019	Utfall	881 979	Anslagssparande	18 409
2020	Anslag	899 803 ¹	Utgiftsprognos	915 797
2021	Förslag	926 576		
2022	Beräknat	931 400 ²		
2023	Beräknat	936 960 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 924 867 tkr i 2021 års prisnivå.

³ Motsvarar 920 131 tkr i 2021 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Centrala studiestödsnämndens förvaltningsutgifter.

Regeringens överväganden

Tabell 3.23 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 1:8 Centrala studiestödsnämnden

Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	889 803	889 803	889 803
Pris- och löneomräkning ²	21 679	28 118	38 350
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	15 094	13 479	8 807
varav BP21 ³	15 453	21 805	16 983
- Förvaltningsgemensam digital infrastruktur	-1 617	-2 265	-2 087
- Motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen	6 000	13 000	13 000
- Generell besparing i statsförvaltningen	-930	-930	-930
- Bättre studiestöd högre upp i åldrarna - administration och systemutveckling	12 000	12 000	7 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	926 576	931 400	936 960

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2020. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2022–2023 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För att ge CSN ekonomiska förutsättningar att fortsatt vara en välfungerande myndighet och för att säkerställa CSN:s hantering av de förslag till reformer som presenteras i denna proposition bör anslaget ökas med 12 miljoner kronor 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget öka med 12 miljoner kronor respektive 7 miljoner kronor.

I enlighet med vad som anförs i avsnitt 3.10 behöver förutsättningarna för att effektivt kunna motverka felaktiga utbetalningar och bidragsbrott förstärkas, bland annat genom ökat fokus på kontroll, uppföljning och återrapporering av felaktiga utbetalningar i enlighet med förslag i betänkandet Samlade åtgärder för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen (SOU 2019:59). Anslaget bör därför ökas med 6 miljoner

kronor 2021. Från och med 2022 beräknas anslaget öka med 6 miljoner kronor för detta ändamål.

För att även fortsättningsvis kunna tillhandahålla ett omfattande studiestöd till de studerande är det viktigt att utlandsbosatta i större utsträckning än i dag återbetalar sina studieskulder. För att myndighetens arbete med detta ska kunna fortsätta bör myndighetens resurser förstärkas fr.o.m. 2022. Anslaget beräknas öka med 7 miljoner kronor årligen 2022 och 2023.

För att finansiera förvaltningsgemensam digital infrastruktur föreslås anslaget minska med 1,6 miljoner kronor 2021 (se utg.omr. 22 Kommunikation avsnitt 4.1.1). För 2022 och 2023 beräknas anslaget minska med 2,3 miljoner kronor respektive 2,1 miljoner kronor.

Anslaget minskas med 930 000 kronor 2021 till följd av en generell besparing (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 7.4) och beräknas fr.o.m. 2022 minska med samma belopp.

Regeringen föreslår att 926 576 000 kronor anvisas under anslaget 1:8 *Centrala studiestödsnämnden* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 931 400 000 kronor respektive 936 960 000 kronor.

3.12.9 Lån i Riksgäldskontoret

Den samlade utestående skulden för studielån tagna mellan 1989 och 2019 i Riksgäldskontoret var ca 229 102 miljoner kronor vid utgången av 2019. Under 2020 bedöms nettoupplåningen bli 9 735 miljoner kronor. Beslut om återkravskapital, avskrivningar och konvertering av äldre lån till lån upptagna i Riksgäldskontoret bedöms uppgå till 266 miljoner kronor, 677 miljoner kronor respektive 1,1 miljoner kronor.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2021 ta upp lån i Riksgäldskontoret för studielån som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 252 000 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Den totala skulden för studielån hos Riksgäldskontoret beräknas uppgå till ca 238 809 miljoner kronor vid utgången av 2020. Netto-upplåningen för 2020 beräknas till omkring 12 329 miljoner kronor, beslut av återkravskapital till 277 miljoner kronor, avskrivningar till 687 miljoner kronor och konvertering av äldre lån till lån upptagna i Riksgäldskontoret till 1 miljon kronor. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2021 ta upp lån i Riksgäldskontoret för studielån som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 252 000 miljoner kronor.

3.12.10 1:9 Överklagandenämnden för studiestöd

Tabell 3.24 Anslagsutveckling 1:9 Överklagandenämnden för studiestöd

Tusental kronor

2019	Utfall	15 334	Anslagssparande	-422
2020	Anslag	16 905 ¹	Utgiftsprognos	16 315
2021	Förslag	17 094		
2022	Beräknat	17 253 ²		
2023	Beräknat	17 457 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2020 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 17 094 tkr i 2021 års prisnivå.

³ Motsvarar 17 093 tkr i 2021 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Överklagandenämnden för studiestöds förvaltningsutgifter.

Regeringens överväganden

Tabell 3.25 Förändringar av anslagsnivån 2021–2023 för 1:9 Överklagandenämnden för studiestöd

Tusental kronor

	2021	2022	2023
Anvisat 2020¹	16 905	16 905	16 905
Pris- och löneomräkning ²	219	378	583
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-30	-30	-31
varav BP21 ³	-30	-30	-30
- Generell besparing i statsförvaltningen	-30	-30	-30
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	17 094	17 253	17 457

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2019 (bet. 2019/20:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2020. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2022–2023 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 30 000 kronor 2021 till följd av en generell besparing (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 7.4) och beräknas fr.o.m. 2022 minska med samma belopp.

Regeringen föreslår att 17 094 000 kronor anvisas under anslaget 1:9 *Överklagandenämnden för studiestöd* för 2021. För 2022 och 2023 beräknas anslaget till 17 253 000 kronor respektive 17 457 000 kronor.